

EU's støtteprogrammer for SMV'er

En oversigt over de vigtigste støttemuligheder for Europas små og mellemstore virksomheder

januar 2012

Indledning

EU yder **støtte til små og mellemstore virksomheder** (SMV'er). Støtten ydes i **forskellig form**, f.eks. som tilskud, lån og i nogle tilfælde garantier. Støtten gives enten direkte eller gennem programmer, der forvaltes på nationalt eller regionalt niveau, f.eks. EU's strukturfonde. SMV'erne kan også drage nytte af en række ikke-økonomiske støtteforanstaltninger i form af programmer og erhvervsstøttetjenester.

I denne oversigt præsenteres de EU-programmer, der henvender sig til SMV'er. Den indeholder en kort beskrivelse af de enkelte programmer med angivelse af de vigtigste netsteder. Det skal bemærkes, at oversigten ikke er udtømmende.

Støtteordningerne er inddelt i **fire kategorier**:

1. Emneorienterede tilskudsmuligheder

Tilskud i denne kategori er for det meste orienteret mod emner under specifikke målsætninger - miljø, forskning, uddannelse - som udformes og gennemføres af Europa-Kommissionens forskellige afdelinger. SMV'er og andre organisationer kan normalt ansøge direkte om tilskud under programmerne, generelt under forudsætning af at de forelægger bæredygtige og tværnationale projekter, som giver en merværdi. Alt efter programmets art kan også grupper af virksomheder, erhvervsorganisationer, leverandører af forretningstjenester og/eller konsulenter ansøge om tilskud.

Samfinansiering er hovedreglen: Støtten fra EU består normalt af tilskud, som kun dækker en del af projektomkostningerne.

2. Strukturfondene

Strukturfondene (Den Europæiske Fond for Regionaludvikling) (EFRU) og Den Europæiske Socialfond (ESF) er EU's vigtigste tilskudsinstrumenter for SMV'er. Tilskuddene kanaliseres gennem de forskellige emneorienterede programmer og de EU-initiativer, der gennemføres i regionerne. Modtagerne af strukturfondmidler får et direkte tilskud til finansiering af deres projekter.

Programmerne forvaltes, og projekterne udvælges, på nationalt og regionalt plan.

3. Finansielle instrumenter

De fleste af de finansielle instrumenter er der kun adgang til indirekte via nationale finansielle formidlere. Mange af dem forvaltes af Den Europæiske Investeringsfond.

4. Støtte til SMV'ers internationalisering

Denne støtte består normalt af bistand til formidlerorganisationer og/eller offentlige myndigheder inden for internationalisering, og formålet er at hjælpe SMV'er med at få adgang til markeder uden for EU.

5. Hvor kan jeg få hjælp lokalt?

Oplysninger om Enterprise Europe Network. Enterprise Europe Network er det største europæiske netværk til erhvervsfremme og innovation, som yder integreret service af høj kvalitet til SMV'er.

 = Yderligere oplysninger

1. Tilskudsmuligheder

Miljø, energi og transport

✓ LIFE+

Dette program er opdelt i tre komponenter:

- natur og biodiversitet
- miljøpolitik og -governance
- information og kommunikation

LIFE+ opererer med et budget på 2,1 mia. EUR for perioden 2007-2013. SMV'er kan få adgang til LIFE+-midler både gennem den del, der forvaltes centralt af Europa-Kommissionen, og gennem den del, der forvaltes af de nationale organer.

Yderligere oplysninger: <http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifeplus.htm>

Vedrørende andre former for støtte til miljøprojekter henvises til hjemmesiden for Generaldirektoratet for Miljø: http://ec.europa.eu/environment/funding/intro_en.htm

✓ Rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation

Rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation har til formål inden for en integreret og sammenhængende ramme at opfylde målsætningerne i den nye Lissabon-strategi for vækst og beskæftigelse. Programmet løber fra 2007 til 2013 og har et budget på ca. 3,6 mia. EUR.

Inden for miljø- og energispørgsmål omfatter rammeprogrammet:

a) Et iværksætter- og innovationsprogram med bl.a. et øko-innovationselement, som har fået tildelt ca. 430 mio. EUR. Formålet er at udnytte miljøteknologiernes potentiale fuldt ud til beskyttelse af miljøet, samtidig med at man bidrager til konkurrenceevne og økonomisk vækst.

b) Programmet "Intelligent Energi - Europa", som har fået tildelt ca. 727 mio. EUR. Programmet "Intelligent Energi - Europa" omfatter foranstaltninger inden for fremme af energieffektivitet og rationel anvendelse af energiressourcer, fremme af nye og vedvarende energikilder og energidiversificering samt fremme af energieffektivitet og anvendelse af nye og vedvarende energikilder i transportsektoren.

c) Programmet til Politikstøtte for Informations- og Kommunikationsteknologier (ICT-PSP), med et budget på ca. 730 millioner EUR. Bevillingerne går hovedsageligt til pilot-projekter, som involverer både offentlige og private organisationer. Disse har som mål at stimulere innovation og konkurrenceevne ved en bedre inddragelse og anvendelse af IKT, også hvad angår energieffektivitet og smart bevægelighed.

Yderligere oplysninger: http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

✓ Marco Polo II (2007-2013)

Formålet med Marco Polo-programmet er at begrænse overbelastningen af vejene, forbedre godstransportsystemernes miljøvenlighed i EU og øge intermodaliteten og dermed bidrage til et effektivt og bæredygtigt transportsystem. For at nå dette mål støtter programmet aktioner inden for godstransport og logistik og inden for andre relevante områder, herunder motorveje til søs og trafikforebyggelse. Programmet har et budget på 400 mio. EUR for perioden 2007-2013.

Yderligere oplysninger: http://ec.europa.eu/transport/marcopolo/index_en.htm

Yderligere oplysninger om EU's energi- og transportpolitik findes på hjemmesiden for Generaldirektoraterne for Energi og Generaldirektoraterne for Mobilitet og Transport

http://ec.europa.eu/dgs/energy/index_en.htm

http://ec.europa.eu/dgs/transport/index_en.htm

Innovation og forskning

✓ Det syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (2007-2013)

Det syvende rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling henvender sig særligt til SMV'erne gennem de forskellige aktiviteter: "Samarbejde" (ca. 32,3 mia. EUR), "Idéer" (ca. 7,5 mia. EUR), "Mennesker" (ca. 4,7 mia. EUR) og "Kapacitet" (ca. 4 mia. EUR).

Fremme af SMV'ers deltagelse i programmet "Samarbejde"	SMV'er tilskyndes til at deltage i alle forskningsaktioner. SMV'er opfordres også til at deltage i de fælles teknologiinitiativer, når dette er hensigtsmæssigt.
Aktiviteter for SMV'er under programmet "Idéer"	I lighed med andre organisationer kan forskningsteam fra SMV'er konkurrere ud fra kvalitetskriterier.
Menneskeligt potentiale inden for forskning og teknologi under programmet "Mennesker"	Opmærksomheden vil i højere grad være rettet mod at fremme øget deltagelse af SMV'er under "Partnerskaber og forbindelser mellem erhvervslivet og den akademiske verden".
Forskning til fordel for SMV'er under programmet "Kapacitet"	Forskning til fordel for SMV'er har til formål at styrke de europæiske SMV'ers innovative kapacitet og deres bidrag til udviklingen af nye teknologibaserede produkter og markeder. Det vejledende budget for de SMV-specifikke aktioner er ca. 1,3 mia. EUR.

Yderligere oplysninger: http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

Yderligere oplysninger om EU's forsknings- og udviklingspolitik findes på hjemmesiden for Generaldirektoratet for Forskning og Udvikling: http://ec.europa.eu/research/index_en.cfm
Fællesskabets Informationstjeneste for Forskning og Udvikling (**CORDIS**):
<http://cordis.europa.eu>

SMV Techweb: Europa-Kommissionens forskningsportal for SMV'er med information og materialer til teknologiorienterede SMV'er, som ønsker at ansøge om forskningsstøtte gennem Den Europæiske Unions 7. rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (FP7):
http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm

Generaldirektoratet for Forskning og Udviklings forespørgselservice til personlig rådgivning vedrørende forskning: <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=enquiries>

En liste over **nationale kontaktpunkter for SMV'er** under det syvende rammeprogram findes på SME-Techweb. Europa-Kommissionen støtter dette netværk, der tilbyder praktiske oplysninger, rådgivning og uddannelse til potentielle deltagere og kontraktpartnere.

Yderligere oplysninger: http://ec.europa.eu/research/sme-techweb/index_en.cfm?pg=support

✓ **Rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation**

Rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation har til formål inden for en integreret og sammenhængende ramme at opfylde målsætningerne i den nye Lissabon-strategi for vækst og beskæftigelse. Programmet løber fra 2007 til 2013 og har et budget på ca. 3,6 mia. EUR

Inden for innovations- og informationsteknologi har rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation to hovedelementer:

a) Iværksætter- og innovationsprogrammet, der har til formål at forbedre betingelserne for innovation, f.eks. gennem udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne og aktioner, der skal forbedre og tilskynde til innovation i virksomhederne. Der ydes støtte til aktioner, der fremmer sektorspecifik innovation, klynger, innovationspartnerskaber mellem den offentlige og den private sektor og anvendelse af innovationsmanagement.

b) Støtteprogrammet for ikt-politik, som har fået tildelt ca. 728 mio. EUR. Ikt-programmet har til formål at sætte gang i de nye konvergerende markeder for elektroniske netværk og tjenester, medieindhold og digitale teknologier. Der gives også støtte til modernisering af tjenester i den offentlige sektor med henblik på at fremme produktiviteten og forbedre servicen.

Yderligere oplysninger: http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

Vedrørende oplysninger om andre programmer og initiativer, der bidrager til informationssamfundets udvikling, henvises til hjemmesiden for Generaldirektoratet for Informationssamfundet: http://ec.europa.eu/information_society/index_en.htm

Eureka – et netværk for markedsorienteret FoU

Eureka er et tværeuropæisk netværk for markedsorienterede FoU-organisationer, som støtter europæiske virksomheders konkurrenceevne ved at skabe forbindelser og innovationsnetværk i 36 lande. Eureka giver projektpartnerne hurtig adgang til en stor mængde viden og ekspertise i hele EU og letter også adgangen til nationale offentlige og private støtteordninger.

Yderligere oplysninger: <http://www.eurekanetwork.org/>

Ud over dette, tilbyder det fælles Eurostars-program finansiering, der er skræddersyet til små virksomheders behov, og støtter deres deltagelse i internationale projekter inden for forskning og innovation.

Yderligere oplysninger: <http://www.eurostars-eureka.eu/home.do>

Uddannelse

✓ Det integrerede handlingsprogram for livslang læring

Det integrerede handlingsprogram for livslang læring for 2007-2013 omfatter fire underprogrammer: Comenius, der vedrører førskole- og skoleuddannelse til og med gymnasieniveau; Erasmus, der vedrører uddannelse på videregående niveau; Leonardo da Vinci, der vedrører alle øvrige aspekter af erhvervsuddannelse; Grundtvig, der vedrører voksenuddannelse. Leonardo da Vinci-programmet er mest direkte relevant for virksomhederne, da det giver støtte til innovative tværnationale initiativer til fremme af viden og kvalifikationer, der er nødvendige for succesfuld integrering på arbejdsmarkedet og aktivt medborgerskab.

Yderligere oplysninger:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm

✓ Erasmus for unge iværksættere

Programmet er et pilotprojekt igangsat af EU i 2009. Det tilbyder praktisk og økonomisk støtte til nye iværksættere, som ønsker at komme på praktikophold i en virksomhed i et andet EU-land for at trække på mere erfarne iværksætteres viden. Målet er at skabe ide-, erfarings- og informationsudveksling mellem iværksættere, at lette markedsadgangen og identificere potentielle partnere til nye virksomheder i andre EU-lande. Programmet medfinansieres af EU med et samlet budget på 4,3 millioner EUR, og det dækker rejse- og opholdsomkostninger under opholdet.

Yderligere oplysninger: <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php?lan=da>

http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/erasmus/index.htm

Kultur og medier

✓ Kultur-programmet (2007-2013)

Programmet KULTUR 2007-2013 yder støtte til projekter vedrørende kulturelt samarbejde inden for alle kultursektorer og for alle kategorier af kulturelle aktører (scenekunst, bildende kunst, litteratur, kulturarv, kulturhistorie osv.). Programmet har et budget på 400 millioner EUR til projekter og initiativer, der hylder Europas kulturelle mangfoldighed og fælles kulturarv gennem udvikling af tværnationale samarbejder mellem kulturelle aktører og institutioner. Programmet har tre hovedmål: at fremme tværnational mobilitet for personer, der er beskæftiget inden for kultursektoren, at fremme tværnational udveksling af produkter og værker inden for området kunst og kultur og at fremme en tværkulturel dialog i Europa.

Yderligere oplysninger: http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc411_en.htm

http://ec.europa.eu/culture/eu-funding/doc2886_en.htm

På hjemmesiden for Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur er der en oversigt over alle igangværende forslagsindkaldelser:

http://ec.europa.eu/culture/calls-for-proposals/call3016_en.htm

✓ Media 2007-2013

Programmet har et budget på 755 millioner EUR for perioden 2007-2013 og vedrører uddannelse af mediefagfolk, udvikling af produktionsprojekter og -selskaber, distribution og udbredelse af europæiske film og av-programmer og støtte til filmfestivaler. Der ydes støtte til SMV'er, som arbejder inden for de nævnte områder.

Yderligere oplysninger: http://ec.europa.eu/information_society/media/index_en.htm

2. Strukturfondene

Strukturfondene har til formål at hjælpe med at fjerne ulighederne mellem regionernes udvikling og at fremme økonomisk og social samhørighed i EU. Europa-Kommissionen medfinansierer således regionale projekter i medlemsstaterne. Det er vigtigt at understrege, at der kun gives direkte hjælp til SMV'er med henblik på at samfinansiere deres investeringer i de økonomisk mindre udviklede regioner (de såkaldte konvergensregioner). I andre regioner ligger hovedvægten på aktioner, der har en stor løftestangseffekt (f.eks. uddannelse af iværksættere, støttetjenester, væksthuse for virksomheder, mekanismer til teknologioverførsel, netværkssamarbejde osv.), i modsætning til direkte hjælp til de enkelte SMV'er.

Bemærk, at programmerne forvaltes og projekterne udvælges på nationalt og/eller regionalt plan.

I perioden 2007-2013 er strategien og ressourcerne under samhørighedspolitikken (Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond (ESF) og Samhørighedsfonden) grupperet under tre hovedmålsætninger med bevillinger på i alt 347,41 mia. EUR:

- Konvergens: fremskyndelse af den økonomiske konvergens i de mindre udviklede regioner (81,54 % af budgettet).
- Regional konkurrenceevne og beskæftigelse: styrkelse af den regionale konkurrenceevne og tiltrækningskraft og bistand til arbejdstagere og virksomheder, så de kan tilpasse sig de økonomiske forandringer (15,94 % af budgettet).
- Territorialt samarbejde i EU: styrkelse af samarbejdet på tværs af grænserne og af samarbejdet mellem de enkelte lande og regioner (2,52 % af budgettet).

✓ Den Europæiske Fond for Regionaludvikling

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling er det vigtigste af de EU-instrumenter, der yder SMV'er økonomiske tilskud. Fonden har til formål at begrænse skævheder i udviklingen mellem regionerne og at støtte social og økonomisk samhørighed i EU. For at fremme oprettelsen af SMV'er og deres konkurrenceevne samfinansierer EFRU aktiviteter på en lang række områder:

1. Iværksætterkultur, innovation og konkurrenceevne i SMV'er (f.eks. mentorordninger for iværksættere, innovative teknologier og administrationssystemer i SMV'er, økoinnovation, bedre anvendelse af it).
2. Forbedring af det regionale og lokale miljø for SMV'er (f.eks. adgang til kapital for SMV'er i opstart- og vækstfasen, erhvervsinfrastruktur og støttetjenester for SMV'er, regionale og lokale ressourcer inden for forskning og teknologisk udvikling og innovation, ressourcer inden for virksomhedssamarbejde og innovation).
3. Samarbejde mellem SMV'er på tværs af regions- og landegrænser.
4. Investering i menneskelige ressourcer (parallelt med støtte fra Den Europæiske Socialfond).

Modsat mange andre EU-tilskudsprogrammer forvaltes EFRU's programmer ikke direkte af Kommissionen, men af nationale og regionale myndigheder. Disse fungerer også som kontaktpunkter i forbindelse med ansøgninger om støtte og udvælgelse af projekter.

Yderligere oplysninger: http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/feder/index_da.htm

Yderligere oplysninger om EU's foranstaltninger til støtte for regionaludvikling findes på hjemmesiden for Generaldirektoratet for Regionalpolitik:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Her findes også:

- en liste over de myndigheder, der forvalter strukturfondene i hver region:

http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_en.cfm og

- en oversigt over aktuelle programmer i hver region:

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/index_en.cfm

✓ Den Europæiske Socialfond

I perioden 2007-2013 ydes der igennem Den Europæiske Socialfond støtte med henblik på at forudse og styre den økonomiske og sociale udvikling. SMV'er har i den forbindelse en række forskellige muligheder for at opnå støtte. De fire hovedaktionsområder under målet om regional konkurrenceevne og beskæftigelse er:

1. forbedring af arbejdstagernes og virksomhedernes tilpasningsevne
2. øget adgang til beskæftigelse og øget arbejdsmarkedsdeltagelse
3. bedre social integrering gennem bekæmpelse af diskriminering og ved at fremme dårligt stilledes adgang til arbejdsmarkedet
4. fremme af reformpartnerskaber inden for beskæftigelse og integrering.

I de dårligst stillede regioner koncentrerer fonden sig om at fremme strukturtilpasning, vækst og jobskabelse. Under konvergensmålet støtter Den Europæiske Socialfond i den forbindelse også:

1. aktiviteter, der tager sigte på at øge og forbedre investeringerne i menneskelige ressourcer, navnlig ved at forbedre uddannelsessystemerne
2. foranstaltninger, der tager sigte på at forbedre den institutionelle kapacitet og effektiviteten i den offentlige forvaltning på nationalt, regionalt og lokalt plan.

Yderligere oplysninger: http://ec.europa.eu/employment_social/esf

✓ Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Landbrugsfonden for Udvikling af Landdistrikterne fokuserer for perioden 2007-2013 på tre såkaldte akser: forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne, forbedring af miljøet og landskabet samt forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne og tilskyndelse til diversificering af den økonomiske aktivitet i landdistrikterne. Under en fjerde akse gives der også mulighed for lokalt baserede bottom-up-foreanstaltninger vedrørende udvikling i landdistrikterne.

For hvert sæt prioriteter udarbejder medlemsstaterne nationale strategier for landdistriktudviklingen på grundlag af følgende seks strategiske retningslinjer fastsat på EU-plan:

1. forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne
2. forbedring af miljøet og landskabet
3. forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne og tilskyndelse til diversificering af den økonomiske aktivitet
4. opbygning af lokal beskæftigelses- og diversificeringskapacitet
5. omsætning af prioriteter til programmer
6. komplementaritet mellem EU's instrumenter.

Yderligere oplysninger: http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_en.htm

Bemærk venligst at de fælles initiativer iværksat af Europa-Kommissionen og Den Europæiske Investeringsfond, JEREMIE og JASMINE, omhandles i den følgende sektion vedrørende 'Finansielle instrumenter'

3. Finansielle instrumenter

Bemærk, at der gennem disse ordninger ikke ydes direkte støtte til SMV'er, idet støtten gives gennem finansielle formidlere som f.eks. banker, kreditinstitutter eller investeringsfonde. De har til formål at øge lånemulighederne for SMV'er og tilskynde disse formidlere til at udbygge deres lånekapacitet over for dem.

✓ Rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation

Under rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation er der blevet stillet 1 130 mio. EUR til rådighed til **finansielle instrumenter** for perioden 2007-2013. Disse er samlet under tre ordninger, som forvaltes af Den Europæiske Investeringsfond på Europa-Kommissionens vegne:

1. Faciliteten for SMV'er i hurtig vækst og innovative SMV'er (GIF) har til formål at øge udbuddet af egenkapital for innovative SMV'er, både i den tidlige udviklingsfase (GIF1) og i ekspansionsfasen (GIF2). Under GIF deles risiko og gevinst med private investorer af risikovillig kapital, hvilket vil være en løftestang for tilførsel af egenkapital til innovative virksomheder.
2. Gennem SMV-garantifaciliteten (SMEG) ydes der supplerende garantier under eksisterende garantiordninger for at øge SMV'ers mulighed for at få gældsfinansiering. Den vil være koncentreret om de områder, hvor markedet svigter:
 - i) adgang til lån (eller alternativer til lån, f.eks. leasing) for SMV'er med vækstpotentiale
 - ii) ydelse af mikrolån
 - iii) adgang til egenkapital eller ansvarlig lånekapital
 - iv) securitisering.
3. En kapacitetsopbygningsordning (CBS), der bidrager til at højne investerings- og teknologiekspertisen hos finansielle formidlere i nogle af medlemsstaterne.

Yderligere oplysninger: http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/cip-financial-instruments/index_en.htm

<http://eif.europa.eu>

Klik på linket for at se, om din SMV kan søge om lån, eller for at finde en låneformidler i dit hjemland: <http://access2finance.eu>

✓ **Fælleseuropæiske midler til virksomheder i mikro- til mellemstørrelse (Jeremie)**

JEREMIE er et fælles initiativ iværksat af Europa-Kommissionen, Den Europæiske Investeringsfond og Den Europæiske Investeringsbank. Det har til formål at forbedre finansieringsmulighederne for virksomheder i mikro- til mellemstørrelse, særlig i form af mikrolån, venturekapitalfinansiering eller garantier og andre former for innovativ finansiering. Der lægges særlig vægt på at støtte virksomhedsetablering, teknologioverførsel, teknologi- og innovationsfonde og mikrolån. JEREMIE forvaltes som en integrerende del af programmerne under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, og projekterne udvælges på det relevante nationale og regionale niveau.

Bemærk, at programmet forvaltes og projekterne udvælges på nationalt og/eller regionalt plan.

Yderligere oplysninger:

<http://www.eif.europa.eu/jeremie/>

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/jeremie_en.htm

http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_da.cfm

✓ **Fælles aktion til støtte for mikrolån-institutioner i Europa - JASMINE**

JASMINE er et fælles initiativ iværksat af Europa-Kommissionen, Den Europæiske Investeringsfond og Den Europæiske Investeringsbank som supplement til JEREMIE-initiativet. Målet er at udvide udbuddet af mikrolån i Europa ved hjælp af to hovedaktioner: ved at yde teknisk assistance til mikrolån-institutioner for at understøtte dem som troværdige finansielle formidlere og gøre det lettere for dem at skaffe kapital, og ved at finansiere aktiviteter i andre finansielle institutioner end banker, så de bliver i stand til at yde flere lån. Målet med programmet er at forbedre adgangen til finansiering for mindre virksomheder, arbejdsløse eller personer som midlertidigt er uden beskæftigelse, og som ønsker at etablere sig som selvstændige, men som ikke har adgang til traditionel bankfinansiering. Programmet startede op i 2008 med en treårig pilotfase og en startkapital på 50 millioner EUR.

Yderligere oplysninger:

<http://eif.europa.eu/jasmine/activity/index.htm>

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/micro_en.htm

✓ **Den Europæiske Investeringsfonds egne investeringer**

EIF's aktiviteter bygger på to instrumenter:

- Den Europæiske Investeringsfonds **venturekapitalinstrumenter** består af kapitalinvesteringer i venturekapitalfonde og virksomhedsvæksthuse, der støtter SMV'er, særlig nyoprettede og teknologiorienterede SMV'er.
- Den Europæiske Investeringsfonds **garantiinstrumenter** stiller garantier for finansielle institutioner, der yder lån til SMV'er.

Yderligere oplysninger: <http://eif.europa.eu>

http://www.eif.org/EIF_for/sme_finance/index.htm

✓ Lån ydet via Den Europæiske Investeringsbank (EIB)

Lånene ydes via formidlere som for eksempel erhvervsbankerne. Pengene er målrettet til SMV'ernes investeringer i materielle eller immaterielle aktiver. SMV'erne kan også udnytte EIB-lån til at opbygge en stabil driftskapital. Dermed menes, at lånene anvendes til finansiering af passiver i forbindelse en SMV's handelscyklus, og SMV'ernes langfristede finansieringsbehov hertil er også berettiget til finansiering via EIB-lån. Lånenes løbetid vil være 2-12 år med et maksimumbeløb på 12,5 millioner EUR pr. lån.

Yderligere oplysninger:

<http://eib.europa.eu>

<http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/index.htm>

<http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/intermediaries/index.htm>

En liste over finansielle formidlere i hvert land kan findes her:

<http://eib.europa.eu/about/news/the-intermediary-banks-and-financing-institutions-for-credit-lines.htm>

<http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/intermediaries/europe.htm?lang=en&>

<http://eib.europa.eu/projects/topics/sme/outside-eu/index.htm?lang=en&>

✓ Den europæiske mikrofinansieringsfacilitet Progress (EMFP)

EU har oprettet en ny mikrofinansieringsfacilitet, Progress, der yder mikrolån til små virksomheder og personer, der har mistet deres arbejde og gerne vil starte egen lille virksomhed.

Yderligere oplysninger:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=da&catId=836>

http://www.eif.org/what_we_do/microfinance/progress/index.htm

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=983&langId=da>

4. Støtte til SMV'ers internationalisering

Bemærk, at en række af disse ordninger ikke yder direkte tilskud til SMV'er, men er henvendt til formidlere og/eller offentlige myndigheder. Støtten er derfor ofte indirekte.

KANDIDATLANDE OG NABOLANDE

✓ Instrument til førtiltrædelsesbistand (IPA)

Fra januar 2007 og fremadrettet afløser instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA) en række instrumenter målrettet mod kandidatlandene (PHARE, ISPA, SAPARD osv.). IPA er opdelt i fem komponenter: omstillingsbistand og institutionsopbygning, grænseoverskridende samarbejde, regionaludvikling, udvikling af menneskelige ressourcer og udvikling af landdistrikter.

Modtagerlandene opdeles i to kategorier:

- EU-kandidatlande, som har adgang til alle IPAs fem komponenter.
- Potentielle kandidatlande på Vestbalkan, som kun har adgang til de første to komponenter.

Europa-Kommissionen yder indirekte støtte til SMV'er i de lande, som har adgang til IPA-instrumentet ved at formidle adgang til lån, leasing og kapitaltransaktioner via samarbejde med de internationale finansinstitutioner (Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling). De finansielle formidlere i kandidatlandene skal forpligte sig til at fremme SMV'er som en væsentlig del af deres forretning.

Følgende hjemmesider har en liste over lokale finansielle formidlere:
<http://www.ebrd.com/apply/small/index.htm>
<http://eib.europa.eu/products/loans/intermediated/index.htm>

Yderligere detaljer og oplysninger om de nationale kontaktpunkter for hvert land findes på http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/ipa/index_da.htm

✓ Naboskabsinvesteringsfaciliteten (NIF)

Målet med den europæiske naboskabspolitik, der blev lanceret i 2004, er at etablere et favorabelt samarbejde med EU's nabolande gennem styrkede politiske relationer og økonomisk integration. I alt seksten nabolande er omfattet af politikken. Tiltagene finansieres gennem ENPI (det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument). I perioden 2007-2013 er det samlede budget for politikken på 12 milliarder EUR, som allokeres til individuelle landeprogrammer afhængigt af de enkelte landes behov, absorptionskapaciteten og implementeringsgraden af aftalte reformer.

Naboskabsinvesteringsfaciliteten støtter blandt andet den private sektor især via risikokapitalinvesteringer målrettet mod SMV'erne.

I perioden 2007-2013 er det samlede budget for initiativet 745 millioner EUR, som suppleres af direkte bidrag fra medlemsstaterne og en investeringsfond, der forvaltes af Den Europæiske Investeringsbank.

For at få adgang til faciliteten skal projekter indsendes af en offentlig europæisk finansinstitution anerkendt som støtteberettiget af NIF's bestyrelse (for eksempel Den Europæiske Investeringsbank eller Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling).

Yderligere oplysninger:

http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm

http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/irc/investment_en.htm

✓ Øst-investeringsprogrammet

Målet med den europæiske naboskabspolitik, der blev lanceret i 2004, er at etablere et favorabelt samarbejde med EU's nabolande gennem styrkede politiske relationer og økonomisk integration. I alt seksten nabolande er omfattet af politikken. Tiltagene finansieres gennem ENPI (det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument). I perioden 2007-2013 er det samlede budget for politikken på 12 milliarder EUR, som allokeres til individuelle landeprogrammer afhængigt af de enkelte landes behov, absorptionskapaciteten og implementeringsgraden af aftalte reformer.

Med et samlet budget på 7 millioner EUR i perioden 2010-2013 er målsætningen for Øst-investeringsprogrammet at støtte den økonomiske udvikling i regionen (Armenien, Aserbajdsjan, Hviderusland, Georgien, Moldova og Ukraine) samt at fremme erhvervsklimaet. Programmet støtter SMV'erne i deres internationaliseringsproces gennem styrkede netværk og udvikling af handel.

Yderligere oplysninger:

http://www.enpi-info.eu/maineast.php?id=315&id_type=10

http://ec.europa.eu/europeaid/work/ap/aap/2011_en.htm

✓ EU/EBRD SMV-finansieringsfacilitet

Programmet yder finansiering til SMV'er i 11 lande i Centraleuropa, herunder EU-tiltrædelseslandene og nye medlemsstater. Finansieringen formidles via lokale banker, leasingselskaber og kapitalfonde. Den tilgængelige støtte er på 847 millioner EUR fra Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling med et bidrag fra Europa-Kommissionen på 130 millioner EUR.

Yderligere oplysninger:

<http://www.ebrd.com/pages/sector/financial/sme.shtml>

<http://www.ebrd.com/pages/about/policies/msme.shtml>

✓ Ikke-finansiell støtte fra EBRD - TAM- og BAS-programmerne

Gennem TAM (Turn Around Management) og BAS (Business Advisory Services) programmerne hjælper Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling private virksomheder med at tilpasse sig til efterspørgslen i markedet og bidrager til udvikling af små og mellemstore virksomheder. Det første program fokuserer på ledelsesmæssige og organisatoriske tilpasninger i virksomhederne og yder rådgivning af erfarne erhvervsledere, hvorimod det andet program støtter kortsigtede initiativer og udvikler en bæredygtig infrastruktur for den lokale erhvervsrådgivning.

Virksomheder, der ønsker at ansøge, kan sende en ansøgningsblanket direkte til TAM/BAS, hvorefter et ledelsesteam afgør, om projektet kan igangsættes og fastlægger samarbejdsvilkårene.

Yderligere oplysninger:

<http://www.ebrd.com/pages/sector/financial/sme.shtml>

<http://www.ebrd.com/pages/workingwithus/tambas/guide.pdf>

✓ EIB lån til SMV'er i naboskabslandene mod øst

Inden for rammerne af Østpartnerskabet lancerer Den Europæiske Investeringsbank EIB i 2009/2010 SMV-lån til naboskabslandene mod øst, og udvider dermed lånenes geografiske dækning ud over Den Europæiske Union, Vestbalkan og førtiltrædelseslandene.

Information om lokale formidlere i naboskabslandene findes på EIB's hjemmeside:
<http://eib.europa.eu/products/loans/intermediated/index.htm>

Yderligere oplysninger:

<http://eib.europa.eu/about/press/2009/2009-184-eib-launches-sme-loans-for-eus-eastern-neighbours.htm>

✓ EIB lån til SMV'er i Middelhavspartnerlande (FEMIP)

FEMIP bevilliger lån til mindre virksomheder i Middelhavsområdet (Algeriet, Ægypten, Gaza/Vestbredden, Israel, Jordan, Libanon, Marokko, Syrien og Tunesien), for det meste gennem lokale formidlere, til projekter der skal fremme områdets økonomiske infrastruktur.

Yderligere oplysninger:

<http://www.eib.org/projects/regions/med/>

For yderligere oplysninger om partnerskab med nabolandene i Middelhavsområdet, se Euromeds hjemmeside:

http://www.enpi-info.eu/indexmed.php?lang_id=450

LATINAMERIKANSKE LANDE

✓ AL-Invest IV

Programmets målsætning er at støtte de latinamerikanske SMV'ers internationalisering gennem et netværk af aktører fra Europa og Latinamerika, som samarbejder om at etablere kontakter mellem virksomheder inden for samme sektor på begge sider af Atlanterhavet. Der tilrettelægges et specielt program med direkte møder for deltagerne alt efter deres profil og produkter.

Der ydes støtte til nonprofit organisationer, f.eks. handelskamre, som gennem særlige arrangementer tilskynder til samarbejde. AL-Invest IV (2009-2012) implementeres gennem de 3 latinamerikanske erhvervsorganisationer NAFIN, CAINCO and CNI. Virksomhederne kan deltage direkte i disse arrangementer. Udgifterne til tilrettelæggelse dækkes af Europa-Kommissionen, som bidrager til programmet med et budget på 50 millioner EUR.

Yderligere oplysninger:

http://ec.europa.eu/europeaid/where/latin-america/regional-cooperation/al-invest/index_en.htm

ASIEN JAPAN OG SYDKOREA

✓ EU Gateway programmet

Målet med programmet, som løber fra 2008-2015, er at fremme introduktionen af europæiske produkter på det japanske og sydkoreanske marked. Det sker ved at supplere og bringe merværdi til eksportfremmeaktiviteter, der iværksættes af de enkelte EU medlemsstater, inden for de industrisektorer i EU, der anses for at have et stort potentiale i Japan og Korea (sundhedspleje og medicoteknologi, byggematerialer og byggeteknologi, informations og kommunikationsteknologi, miljø- og energiteknologi, boligindretning og mode). Der gives indirekte støtte gennem udsendelse af handelsdelegationer, der skal fremme samarbejdet, samt økonomisk og logistisk støtte til de deltagende SMV'er.

Yderligere oplysninger:

<http://www.eu-gateway.eu>

✓ EU-Japan industrielle samarbejdsprogrammer

Det er årlige programmer, der er åbne for virksomheder af alle størrelser, herunder også SMV'er. Der gives indirekte støtte gennem tilrettelæggelse af uddannelsesprogrammer i Japan, som er gratis og indbefatter et stipendium for deltagere fra SMV'er. Der er 4 igangværende programmer:

- HRTP-programmet (Human Resources Training Programme) har som mål at hjælpe de ledere i europæiske SMV'er, som er tæt involveret i virksomhedens relationer til Japan, med at komme ind på det japanske marked. Programmet tilbyder et fem ugers ophold i Japan, som omfatter studier af japansk sprog og kultur, målrettede forelæsninger og seminarer samt virksomhedsbesøg.

- DBP-programmet (Distribution & Business Practices) er en 5/8-dages handelsdelegation til Japan, som hjælper de europæiske virksomheder med at opnå praktisk indsigt i det japanske distributionssystem.
- FDI-programmet (Foreign Direct Investment) er en 5-dages handelsdelegation til Japan, som giver EU-deltagerne en praktisk indsigt i, hvordan virksomheder fra EU kan udnytte Japans FDI-politik ved opstart eller udbygning af virksomhed i Japan med lokale midler.
- WCM-programmet (World Class Manufacturing) er en intensiv 5 eller 8 dages handelsdelegation til Japan målrettet mod produktivitetsforbedringer og omkostningsreduktioner i produktionssektoren, og besøget omfatter besøg på nogle af verdens mest avancerede fabrikker.

Yderligere oplysninger:

<http://www.eu-japan.eu/global/business-training.html> - (siden er også tilgængelig på japansk)

✓ Kina

- Forstå Kina

Et uddannelsesprogram arrangeret af Eurochambres og andre interessenter medfinansieret af Europa Kommissionen. Programmet lærer virksomhedsorganisationer at hjælpe europæiske virksomheder til en bedre forståelse af den kinesiske økonomi, så de kan øge deres konkurrenceevne på det kinesiske marked.

Yderligere oplysninger:

<http://www.understandingchina.eu/>

- EU- China Managers Exchange and Training Programme

Programmet tilbyder undervisning for kinesiske og europæiske ledere i sprog, forretningskultur og praksis på hinandens kontinent.

Yderligere oplysninger:

http://www.metp.net.cn/english/index_asp_ColumnId=271

Yderligere oplysninger om støttemuligheder i andre geografiske områder og i andre lande findes under på netstedet for EuropeAid-samarbejdskontoret:

http://ec.europa.eu/comm/europeaid/index_da.htm

EuropeAid-samarbejdskontoret offentliggør udbud og indkaldelser af forslag på sit netsted vedrørende internationale programmer. Nogle af disse er åbne for SMV'er.

Yderligere oplysninger:

<https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?do=publi.welcome>

5. Lokal hjælp og vejledning

✓ Enterprise Europe Network

Enterprise Europe Network er det største europæiske netværk til erhvervsfremme og innovation, som yder integreret service af høj kvalitet til SMV'er. Netværkets mission er at formidle serviceydelser som integreret information, erhvervsamarbejder og overførsel af innovation og teknologi til støtte for små virksomheder og innovative SMV'er.

Et af netværkets kerneområder er at informere virksomhederne om EU-anliggender samt at videreformidle feedback fra SMV'erne til Europa-Kommissionen for at sikre, at den fremtidige lovgivning afspejler SMV'ernes behov. Netværkets medlemmer besidder ekspertise på områder af særlig relevans for virksomheder som f.eks. offentlige udbud, virksomhedssamarbejde, finansiering, innovation, teknologioverførsel, markedsundersøgelser og europæisk lovgivning. Netværkets medlemmer bistår også virksomhederne med ansøgninger vedrørende Europa-Kommissionens projekter og med de administrative formaliteter. De har direkte adgang til Europa-Kommissionen og får støtte fra et hold eksperter hos Forvaltningsorganet for Konkurrenceevne og Innovation i Bruxelles, der hjælper dem med at besvare de mest komplekse spørgsmål.

Virksomhederne kan også få også oplysninger gennem oplysningsaktiviteter (deltagelse i messer, tilrettelæggelse af seminarer, foredrag, workshoper osv.) og en række publikationer på de lokale sprog (vejledninger, nyhedsbreve, netsteder osv.).

Enterprise Europe Network støtter også innovation gennem formidlingstjenester for teknologi- og videnoverførsel. Netværket støtter også opbygning af partnerskaber mellem alle former for innovationsaktører, og varetager informationsformidling vedrørende innovation samt udnyttelse af forskningsbaserede teknologier. Der er oprettet en partnerskabsdatabase med mere end 12.000 tilbud og anmodninger om samarbejde.

Uanset hvilken fase en virksomhed befinder sig i, og uanset hvor godt den er inde i EU-spørgsmål, kan Enterprise Europe Network hjælpe. Det hjælper virksomhederne med at udnytte eksisterende forretningsmuligheder og kan hjælpe virksomhederne ind på nye markeder i Europa og internationalt via partnere i 47 lande. Enterprise Europe Network har næsten 600 kontorer rundt omkring i Europa og i tredjelande. Det omfatter alle EU-medlemsstaterne, kandidatlande, associerede lande under Rammeprogrammet for Konkurrenceevne og Innovation, medlemslande i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og samarbejdslandene under den europæiske naboskabspolitik samt økonomisk vigtige områder som Kina, Rusland, Sydkorea, Mexico og USA.

Yderligere oplysninger: <http://ec.europa.eu/enterprise-europe-network>

For at finde den nærmeste afdeling både inden for og uden for EU:

<http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/about/branches>

✓ Forretningscentre uden for EU

- European Business and Technology Centre in India

EBTC hjælper virksomheder og videnskabs- og forskersamfund i Europa og Indien med at generere nye forretningsmuligheder og teknologioverførsel og fremme europæiske rene teknologier i Indien.

Yderligere oplysninger:

<http://www.ebtc.eu/>

- EU Center for støtte til europæiske SMV'er

"EU SME Centre", finansieret af Europa-Kommissionen (5 millioner EUR), vil tilbyde oplysninger, rådgivning, oplæring og samføringsmuligheder for europæiske SMV'er, som ønsker at eksportere til eller investere på det kinesiske marked.

Yderligere oplysninger:

http://ec.europa.eu/delegations/china/documents/projects/eu_sme_centre.pdf

<http://www.eusmecentre.org.cn/>

Andre informationskilder

EU portal til SMV'er: Denne portal samler alle oplysninger, som EU kan give om og til SMV'er - lige fra praktiske råd til politiske spørgsmål, fra adressen på lokale kontaktpunkter til links til netværk.

http://ec.europa.eu/small-business/index_da.htm

Dit Europa Erhvervslivet: Denne portal giver borgere og virksomheder praktiske oplysninger om deres rettigheder og muligheder i EU generelt og i de enkelte medlemsstater:

http://ec.europa.eu/youreurope/business/index_da.htm

Databasen "**Kontrakter og tilskud**" på Europa-serveren giver et overblik over alle

EU-programmer og -instrumenter: http://ec.europa.eu/contracts_grants/index_da.htm

TED, tenders electronic daily: database med offentlige udbud offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende: <http://ted.europa.eu/>

Generaldirektoratet for Erhvervspolitik – Europa-Kommissionen:

http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

Erklæring om ansvarsfraskrivelse

Europa-Kommissionen påtager sig ikke noget ansvar for oplysningerne i dette dokument. Gengivelse er tilladt, såfremt kilden angives.